

S V I E S A

JORNAL
LITHUANO
"ŠVIESA" - LUZ
Orgão de
Comunidade Lithuania
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
MATRIZ DE SANTO ANTONIO DO PARY
TELEFONAS 9-1640.
CAIXA POSTAL 4118.
SÃO PAULO.

L. R. K. Bendruomenės organas

PRENUMERATA:
Brazilijoj ir visoje Amerikoje met. 12\$000
Pusei metų 7\$000
Lietuvoje dvigubai
Atskiro numerio kaina 300 reisų.

M E T A I III

SÃO PAULO. 1937, MARÇO -- KOVO 20 D.

Nr. 12 (78)

DAUGIAU ATSAKOMYBĖS JAUSMO PRANCUZIJOSJ NERAMU

Komunistai sukėlė kruvinas riaušes

Iš toliau visi daiktai gražiau atrodo. Taip yra ir su mūsų kolonijos visuomeniniu, bei kultūriniu veikimu. Gyvenantiems Lietuvoj pasiskaičiusiems Lietuvos laikraščiuose pasaldintų, korespondencijų, kur iš degtuko kartais priskaldoma visas vežimas maikų, atrodo, kad labai gerai bet koks organizuotas darbas mūsų kolonijoje eina. Tačiau taip jau gražiai nėra. Štai per šį dešimtmetį kiek įvairaus pobūdžio organizacijų gimė ir labai trumpai gyvenę, mirę. Nevysioms organizacijoms, dabar dar šiaip taip kvėpuojantioms, tūs len ta ilgiau pagyventi. O kiek planų, įstatų projektų buvo, ar yra surašytų, kurie pasiliko vien popierėje. Ir delko toks nelaimingas, liūdnas galas ištinke kolonijos visuomeninį, bei kultūrinį gyvenimą?

Kovo 16 dieną Prancūzijoje įvyko kruvinos politinės riaušės, kurias sukėlė komunistai. Tą dieną "liaudies fronto" (vyriausybės) buvo suorganizuotas ir padarytas susirinkimas vienoje salėje, kur "liaudies fronto" žmonės turėjo nušviesti žmonėms Prancūzijos ekonominę ir politinę padėtį. Nežiūrint to, kad prie "liaudies fronto" priklauso ir komunistai, bet jie atėję į tą susirinkimą kelė triukšmą. Čia jie išdaužė salės langus, sudaužė baldus ir kitokių nuostolių pridarė. Tuo pačiu metu Prancūzijos fašistai ruošė Paryžiaus priemiesty Clichy savo mitingą.

Susilorganizavo anti-fašistinės grupės ir sukėlė prie fašistų salės savo demonstracijos. Prasidėjo riaušės ir Clichy priemiestis virto tartum karo lauku; nušėsi fašistai su anti-fašistais, o policija darydama tvarką taip pat pavartojo ginklus. Tai didžiausios Prancūzijoje skaitomos šios politinės riaušės po Staviskio mirties, 4 užmušti, 80 sužaloti iš demonstrantų ir 78 sužaloti policininkai. Sužalotas tapo taip ir premjero Blumo kanceliarijos viršininkas Blumel. Dėl šių riaušių vyriausybė ėmėsi griežtų žygių kaltuosius nubausiti.

Generalinis darbininkų streikas Paryžiu

Įvykusios kruvinos politinės riaušės kovo 16 d. Clichy priemiesty, iššaukė generalinį darbininkų streiką Paryžiuje. Kovo 18 d. ryte Paryžiuje susireikavo visų įmonių darbininkai, viso apie 2 milijonus darbininkų. Streikuojantieji darbininkai daro susirinkimus ir mytingus ir reikalauja,

kad valdžia uždarytų fašistų organizacijas. Prancūzija dabar pergyvena didelių sujudimus ir bijoma, kad ten neįvyktų panašiai, kaip Ispanijoje. Jei Prancūzija išvengs didesnių suirutėjų ir kraujo praliejimo šiuo momentu, tai bus laiminga.

Popiežiaus Enciklika prieš komunizmą

Kovo 18 d. šventas Tėvas Pijus XI paskelbė Encikliką «Ateistinis Komunizmas», kurioje išaiškina komunizmą ir jo klaidingas ir nesuderinamas su krikščionyste idėjas tiek ekonomines, visuomenines ir dvasines. Komunizmas griauia, o nestatė ekonominius pagrindus, jis griauia visuomenę, šeima ir tikėjimą ir neša didelį pavojų pasauliui.

Popiežiaus Enciklika išleista knygutėje, kuri turi 126 puslapius. Joje išdėstytos komunistų idėjos ir tas pavojus, kurį neša komunizmas. Šventasis Tėvas ragina visų kraštų krikščionius kovoti su plintančiu komunizmu ir, drauge, bedievybę, nieptą dvasiškijai aiškinti žmonėms tą pavojų, kuri neša pasauliui komunizmas. "Pasaulyje, jo socialiniame ir visuomeniniame gyvenime turi viešpatauti gyvu Dievo pavyzdžiui krikščioniška tiesa" — sako Popiežiaus Enciklikoj. O kad tai iš laikyti, reikia kovoti už tą tiesą. O pirmieji kovotojai turi būti kunigai.

Apie Ispanijos Kara

Karas Ispanijoje be permainų. Šios savaitės bėgyje nieko ypatingo nėra įvykę. Sukilėliai palmt Madridą dar vis negali. Didžiausi mušiai, kurie vyko be pertrankos dvi savaitė prieš Guadalajora, tapo nutraukti. Generolas Franko su generolu Molla aplankė Guadalajora frontą ir įsakė puolimą nutraukti iki pagerės oras. Didžiausi mušiai dabar vyksta universiteto apylinkėj. Prie Guadalajora sukilėliai tapo smarkiai sumušti. Daug jų ginklų atiteko vyriausybininkams.

rubėžių ir dėl svetimų valstybių savanorių atšaukimo. Taigi, ypatingo neteko naujo Ispanijoje.

MIRĖ ANGLIJOS POLITIKAS CHAMBERLAIN

Iš Londono pranešama, kad kovo 16 d. anksty ryta, mirė žymus Anglijos politikas konservatorių partijos narys Austin Chamberlain, 74 metų amžiaus. Velionis buvo kelius syktus ministeris įvairiose ministerijose. Chamberlain'o mirtis netikėta, tik kelios dienos kaip jis susirgo ir staiga mirė.

KOMUNIZMO PAVOJUS

Iš Vatikano pranešama, kad Popiežius Pijus XI paskelbė raštą, kuriame ragina katalikišką pasaulį kovoti prieš komunizmą ir bedievybę, kuri plinta įvairiose šalyse.

NUMUŠĖ 10 ORLAIVIŲ

Ispanijos sukilėlių generolas Queipo de Llano skelbia per radio, kad prie Soria fronto sukilėliai numušė 10 vyriausybininkų orlaivių. Cordoba fronte sukilėliai bombardavo vyriausybininkų pozicijas ir sudaužė jų traukinį.

Guadalajara fronte vyriausybininkai paėmė daug ginklų iš sukilėlių: 12 armetų su 75 traktoriais, daug dežių šovinčių, priešdajinių, kaukių, 60 didelių kulkošvydžių ir 100 mažų. Tai pirmą sykį nuo pat karo pradžios vyriausybiniškai tiek daug ginklų paėmė iš sukilėlių.

SERGA PADEREVSKIS

Zymus pasaulio muzikas ir buvęs Lenkijos prezidentas Paderevskis, kaip praešama iš Varšuvos, smarkiai susirgo. Paderevskis visų laikų gyvena užsienyje, Ciuriche ir turi jau 78 metus.

MAŽIAUSIAS KŪDIKIS PASAULYJE

Amerikos J. V. šiomis dienomis vieša darbininkė pagimdė kūdikį, kuris nesveria net vieno svoro ir lengvai jis telpa ant suaugusios žmogaus rankos delno. Gydytojai sako, kad tai yra mažiausias kūdikis pasaulyje. Tas kūdikis dabar yra gydytojų priežiūroje, jie jį peni ir palaiko jo gyvybę. Bet mažai ešą yra vilties, kad kūdikį išlaikyti gyvą, nes labai yra silpnas. Šio kūdikio motina vadinasi Max Post.

BRAZILIJOS KOMUNISTAI VEIKIA

Rio de Janeiro politinė policija susekė, kad buvusio Rio distrikto gubernatoriaus Dr. Pedro Ernesto ligoninėje veikia komunistai. Šiomis dienomis padarė toje ligoninėje kratą ir, iš tikrųjų, rado daug svarbių komunistų dokumentų ir visokios komunistinės literatūros. Areštuota tapo keletas žmonių ir ešą daug įtartų. Patų šios ligoninės savininkas Dr. Pedro Ernesto jau seniai sėdi kalėjime ir laukia teismo už komunistinį veikimą. Ant Central linijos geležinkelio įvykdavo dažnai katastrofos. Dabar gi vienas tos linijos inžinierius pareiškė policijai, kad ant Central geležinkelio linijos sabotožus ruošė komunistiniai elementai. Taigi, nežiūrint kad policija stropiai seka komunistus ir juos gaudo, vis dėl to jie veikia. Juo labiau juos spaudžia, tuo plačiau jų veikimas reiškiasi.

REIKALAUŠ MIRTIES BAUSMĖS

Buenos Aires mieste įsikūrė nauja partija, kuri vadinasi "Už socialinę tvarką". Šioji partija žada išleisti atsisaukimą ir kreiptis į kongresą, kad būtų įvesta Argentinoje mirties bausmė.

PRIGĖRĖ PRANAS ZINKEVIČIUS

Kovo 17 d. prie Casa Grande, upėje Rio Claro prigėrė lietuvis Pranas Zinkevičius, apie 30 metų amžiaus, Brazilijon atvykęs 1929 m., kilęs iš Kauno, A. Panemunės S. Pauly gyvena jo dėdė J. Riekevičius ir sesuo. Paskutintu laiku jis dirbo kompanijoje "Construtora Nacional", Casa Grande. Eldamasis iš darbo nakties metų ir sutiko mirtį.

ŽUVO 42 DARBININKAI

Japonijoje kilus kasyklose gaisrui, užtroško 42 darbininkai, kurie buvo 150 metrų gilumoje. Į degančias kasyklas pribuvo gaisrininkai ir stengiasi išgelbėti dar ten gyvus esančius darbininkus.

LIETUVIAI: Vísí kái vienas skaitykite "SVIESA"

Jei norite žinoti, kas girdėti pasauly, kokie įvykiai svarbesni įvyko Lietuvoj, kaip gyvena lietuviai iševiai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jei norite kas savaitę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokites ir skaitykit "Sviesą".

"Sviesa" yra tikriausias kiekvieno lietuvių iševio draugas ir tarėjas.

«Sviesa» gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargantiniams ir moraliai ir dvasiniai bei medžiaginiai Brazilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

«Sviesa» lygiai pagiria tai kas gera, taip lygiai baudžia visus blogus apsirėiskimus, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išeina.

«SVIESOS» PRENUMERATA: Brazilijoj ir visoj Amerikoj: metams—12\$000, pusei metų—7\$000; Lietuvoj: metams—20\$000, pusei metų 10\$000.

Redakcijos adresas: São Paulo, Matriz de Santo Antonio do Pary

P a s t a b a : Iš provincijos pinigų siųsti Redakatoriaus vardu.

D-ras Povilas Liciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Naujasias elektros pagalba gydymo būdas GONORÉOS ir REUMATIZMO astro ir kroninio. Syfilis ir venerinės bei odos ligos — VYRU IR MOTERU. Taip pat vidurių, plaučių ir kitos ligos. Naujas būdas BE OPERACIJOS. SPECIALYBĖ MOTERU LIGU. Gydymas užtikrintas. PRIĖMIMAS nuo 14 iki 20 val.

Kviečiamas vyksta į namus kiekvienu momentu — (DIENA ir NAKTI) Telef. 5-4175.

Konsultorija ir gyvenamas butas: RUA SILVA PINTO, 444 (Bom Retiro)

Vaistinė

PASSERINI

Provizoriaus

CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patamaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 263
(BOM RETIRO)
Telephone 5-3584
SÃO PAULO.

LIETUVIS DAILININKAS

São Pauly, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGINAS PAZIKAS turi atidarus dailės — dailės studiją. Piešia įvairius paveikslus, portretus ir t. t. ant drobės alė jiniiais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai.

„Sviesa“

GAUNAMA ŠIOSE VIETOSE:

1. Stoties Luz kioske
2. Prie pašto—prie laiptų ir ant kampo.
3. Bom Retire — p. Baužio krautuvėj [Rua Aymorés ir ant kampo Rua Carmo Cintra] ir José Paulino vaistinėj [Rua José Paulino, 109].
4. P. Kirilausko krautuvėj — Vila Anastacia.
5. P. Menkaičio krautuvėj — S. Anna.
6. Pas laikraščių platintojus ir
7. Pas «Sviesos» įgaliotinius visuose miesto rajonuose, taip pat

IR — rua Coronel Moraes, 338.

Dr. B. K. Chîpiakoff

(DIPLOMUOTAS MASCVOVS UNIVERSITETO)

RUA YPIRANGA 193. 2 andr. ap. 4. [kertė rua Santa Efigenia] Tel. 4-0816. Ligonius priima: šiokiadieniais nuo 3 iki 9 val. vak., Sekmadieniais 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių bei nervų ligų. SPECIALE KLINIKA VENERI- NIU LIGU. Greitas ir radikalus pagydymas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Candia ir M. Cogano

LABORATORIJA

MEDECINIŠCAS IŠTYRIMAS:

Kraujo, uogarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštus. Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto] Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai. n e : Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštus, salė 5. Telef. 2-1629. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak. Kalba lietuviškai.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštus Telef. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 SOBR. kampas. Boa Vista ir 25 de Março.

2 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšt. Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

Dr. S. Meitín

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO.

Prima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak. Kalbama lietuviškai.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9 Tel. 4-0715.

Dr. João de Oliveira Mattos

MEDIKAS—CHIRURGAS, SANTA CASA GYDYTOJAS, ASISTENTAS — PROFESORIUS PRIE I-A. CHIRURGIJOS KLINIKOS SÃO PAULO MEDICINOS FAKULTETE.

BENDRAI CHIRURGIJA — MOTERU IR ŠLAPAMO KELIU LIGOS KONSULTORIJA: BUTAS:

RUA QUINTINO BOCAIUVA, 36, RUA MONTE ALEGRE, 77. 1 AUKSTAS — SALĖS 6 ir 7

PRIMA NUO 2 Iki 5 VAL. VAKARO. TEL. BUTO — 5-2211. Šį skelbimą deda Bendruomenės Revizijos narys, p. Benediktas Lajinskas, kuris labai giria mūnėną gydytoją dėl jo paties išgydymo nuo begalo sunkios ligos.

Vokiečių fotografijų įstaiga
„BERNARDO“
įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų arty. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) Tel. 4-5567
SÃO PAULO

SKAITYK IR PLATINK

„SVIESA“

